op stap naar het

secundair onderwijs

SO

secundair onderwijs

op stap naar het

Het CLB helpt.

VCLB Service cvba

De VCLB Service cvba biedt publicaties, materialen, diensten en infrastructuur die nuttig zijn voor leerlingenbegeleiding in de ruime zin. Ze richt zich in de eerste plaats tot centra voor leerlingenbegeleiding en onderwijs, maar ook naar andere organisaties, ouders en leerlingen.

Anatole Francestraat 119 bus 2
1030 Brussel
02 240 07 65
info@vclb-service.be
www.vclb-service.be

Auteurs: Elisabet Campforts, Imke Vandenberghe en Kris Van den Bossche
Coördinatie: Johan David, Kris Van Den Bossche

Een woordje van dank aan de leerkrachten en de leerlingen van het 2e jaar van de scholen die de proefversie uitprobeerden:

- Stedelijke Basisschool Gavertje Vier, Belsele
- VBS Dorpsschool, Vremde
- VBS Mozaïek, Sint-Kruis-Brugge
- VBS Heilig Hart Instituut, Heverlee
- VBS Sint-Jozef, Wemmel

Daarnaast bedanken we de deelnemers van de cartoonwedstrijd.
De auteurs danken alle CLB-collega's en anderen die rechtstreeks of onrechtstreeks een bijdrage hebben geleverd.

Ontwerp Opstapper: Senne Marquenie, leerling 5 Publiciteitsgrafiek SISA Antwerpen
Inhoudelijke ondersteuning: Kris Van Den Bossche, Bart Dewever en Jean-Marie Vansteenwinckel
Vormgeving: Yvette Prick
Taalcorrectie: Tijl De Bast
Communicatieadvies: Annelies De Graeve
Technische ondersteuning: Geert Wittoek
Technische coördinatie: Jean-Marie Vansteenwinckel
Verantwoordelijke uitgever: Stefan Grielens

ISBN: 9789491562686
Wettelijk depot: D/2019/0381/3
© VCLB Service cvba

Alle rechten voorbehouden.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande toestemming van de uitgever.

Op 1 september start je in het eerste jaar van het secundair onderwijs.

Best spannend, hé !
Ontdek op Onderwijskiezer.be wat je te wachten staat.

Inhoud

inleiding 4

1. Op stap 4
2. Het secundaire watte??? 5
3. Het studiekeuzeproces 6

1. kiezen 7

1. Kiezen doe ik elke dag 7
2. Hoe kies ik? 8
3. Mindmap: kiezen 9

2. ik leer mezelf kennen 10

1. Wie ben ik? 10
2. Mijn interesses 11
3. Mijn talenten 13
4. Mijn vaardigheden op school 13
5. Hoe studeer ik? 15
6. Mijn gezondheid 16
7. Verslag van andere activiteiten 17
8. Mindmap: mijn cv 18

3. ik verken de beroepenwereld 19

1. Droomberoepen 19
2. Beroepen leren kennen 20
3. Mindmap: beroepen 22

4. ik leer het secundair onderwijs kennen 23

1. Wat na het lager onderwijs? 23
2. Het eerste leerjaar van het secundair onderwijs 24
3. Het tweede leerjaar A en B van het secundair onderwijs 26
4. De tweede en derde graad 29
5. Onderwijskiezer vertelt je meer 29
6. Mindmap: secundair onderwijs 30

5. ik maak een keuze 31

1. Op stap naar een keuze 31
2. Ik kies 32
3. Ik controleer mezelf 33
4. Mindmap: kiezen 34

6. ik ben zeker van mijn keuze 35

1. De school praktisch 35
2. Hoe word ik zeker van mijn studiekeuze? 37
3. Mindmap: ben ik zeker van mijn keuze? 39

inleiding

1. Op stap

Dit jaar zal je een belangrijke keuze maken.

Je zal kiezen welke studierichting je volgend jaar zal volgen en naar welke school je zal gaan.

Het secundair onderwijs is toch wat anders dan de lagere school: nieuwe leerkrachten, nieuwe vakken, nieuwe klasgenootjes …

Met dit boekje willen we je helpen bij het maken van deze keuze.

Samen met dit figuurtje, dat we vanaf nu OPSTAPPER noemen, gaan we met jou op stap!

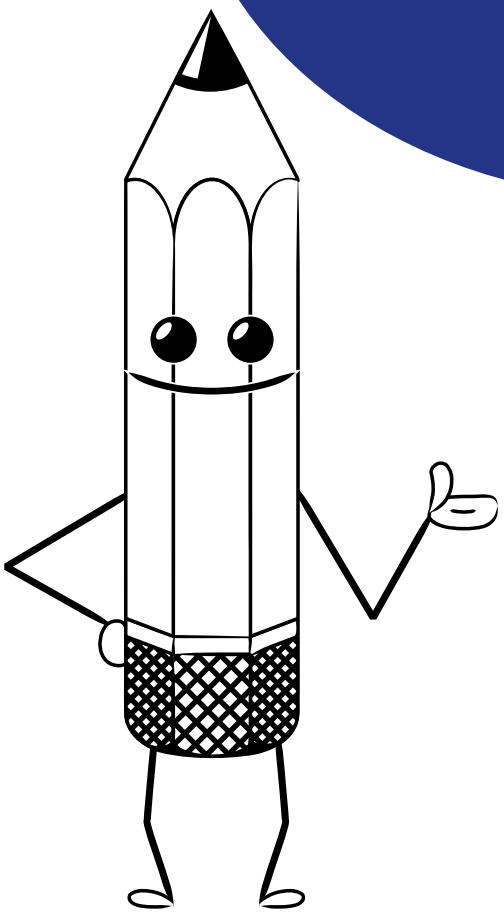

SUCCES,
HET OP STAPTEAM

2. Het secundaire watte???

Volgend jaar zal je een studierichting kiezen in het secundair onderwijs.
Maar het secundair onderwijs, wat is dat nu juist?
Welke ideeën komen er bij jou naar boven als je aan het secundair onderwijs denkt?
Schrijf enkele ideeën op.

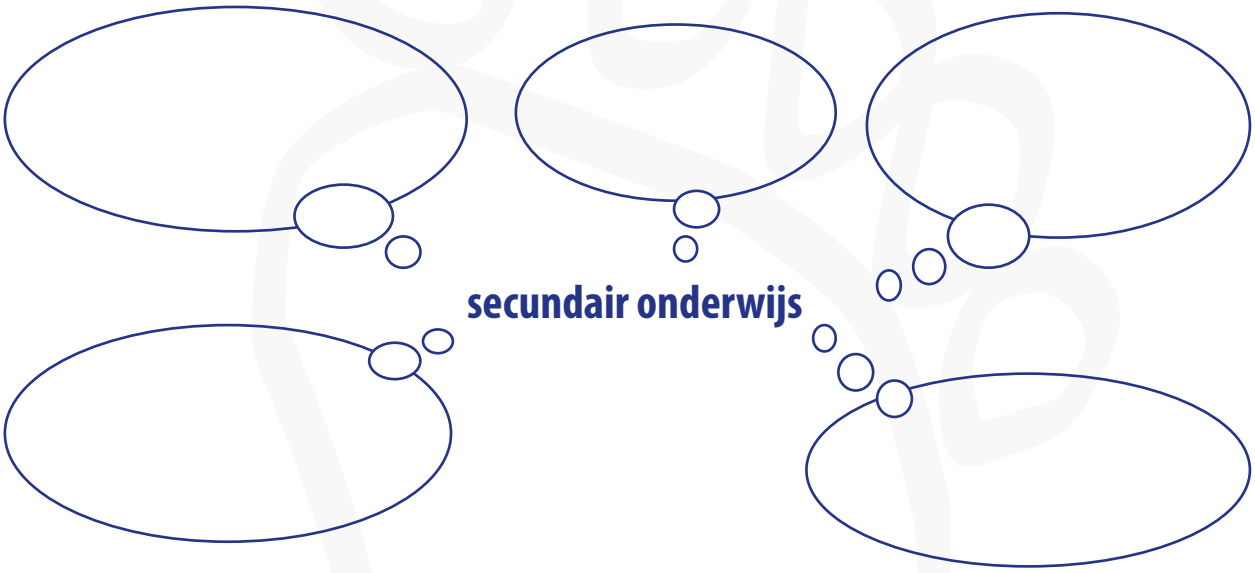

Je kijkt in de klas samen naar het filmpje van TVKlasse Naar het secundair" http://www.tvklasse.be/overstap1.
Probeer na het bekijken van het filmpje deze vraagjes in te vullen.

TVKlasse heeft een vernieuwde versie van dit filmpje online geplaatst. Zeker checken op: **www.tvklasse.be/overstap2.**

1. De leerlingen in het filmpje beschrijven hun angsten voor de overgang naar het secundair onderwijs. Benoem 2 van hun angsten.

.....

.....

2. Noem twee verschillen tussen het lager onderwijs en het secundair onderwijs die in het filmpje besproken worden.

.....

.....

3. Noem twee bekommernissen waarmee leerlingen zitten na de eerste dagen in het secundair onderwijs.

.....

.....

3. Het studiekeuzeproces

Een goede studiekeuze kan je maken door een aantal taken te doorlopen. Dit zijn de taken waaraan we in dit boekje samen gaan werken:

Moet ik een keuze maken?

Je hart gaat sneller kloppen bij het maken van een belangrijke keuze.

Symbool: hart

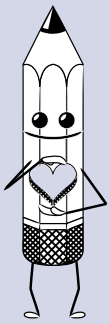

Wie ben ik?

Door in de spiegel te kijken, krijg je een beter zicht op jezelf. Zo weet je beter of een studierichting ook echt bij je past.

Symbool: spiegel

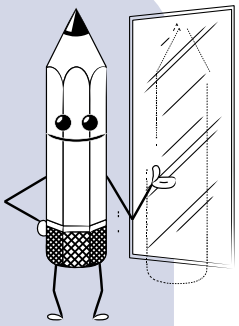

Waaruit kan ik kiezen?

Je kijkt door de verrekijker en zo ontdek je welke studierichtingen en beroepen er allemaal bestaan.

Symbool: verrekijker.

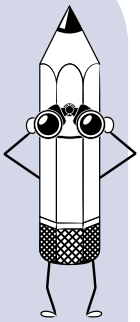

Welke optie interesseert mij?

Je kijkt door het vergrootglas grondig naar de studierichtingen en beroepen die jou interesseren.

Symbool: vergrootglas

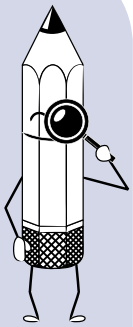

Wat zal ik kiezen?

Je kent alle keuzemogelijkheden, nu is het aan jou om te kiezen welke weg je zal inslaan.

Symbool: wegwijzer

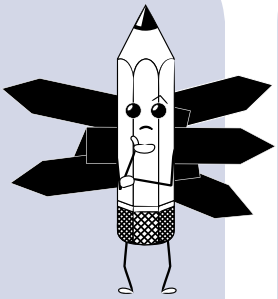

Ben ik zeker van mijn keuze?

Je gooit je anker uit en je hecht je aan jouw keuze.

Symbool: anker

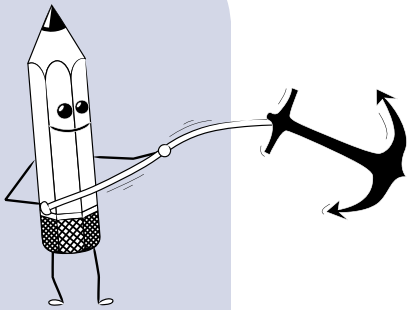

Deze taken krijgen elk een symbool, zoals je hierboven ziet. Telkens je aan een bepaalde taak werkt in dit boekje, zal het symbool weergegeven worden.

Wanneer je dit symbool ziet, mag jij je ouders huiswerk meegeven.

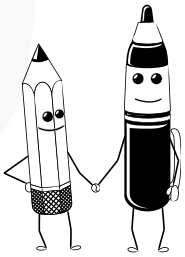

kiezen 1

1. Kiezen doe ik elke dag

Welke kleren heb je vandaag aan? .....

Heb je vanmorgen lang nagedacht over wat je zou aandoen?

O Ik heb er niet over nagedacht.

O Ik heb een beetje getwijfeld.

O Ik heb lang getwijfeld tussen een aantal kledingstukken.

Vanavond mag jij kiezen wat jullie thuis gaan eten. Wat kies je?

Schrijf eerst 3 lievelingsgerechten op.

kruis nu het bolletje aan van het gerecht dat je vanavond wil eten

O .....

O .....

O .....

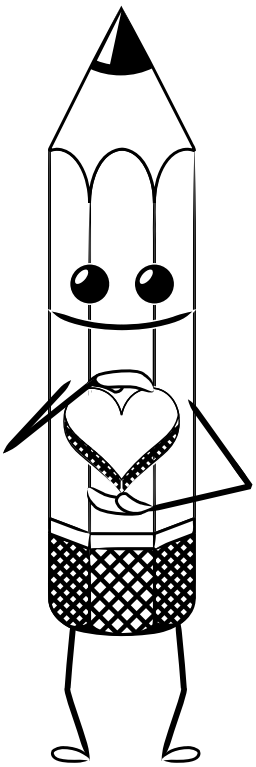

2. Hoe kies ik?

Om na te gaan hoe jij kiest zal je van de juf of meester een klasopdracht krijgen.
Op welke manier kies jij?

De OpStapper maakte een overzicht van alle manieren van kiezen. Helaas heeft hij met zijn papier in de regen gelopen en zijn er een paar woorden weggevallen. Kan jij deze woorden op de juiste plaats zetten?

- aarzelen
- emotioneel
- logisch
- onmiddellijk
- volgzaam
- Je denkt onvoldoende na over andere opties.
- Je doet waar jij je goed bij voelt.
- Je laat je misschien te veel beïnvloeden door anderen.

manier van kiezen	kenmerk van deze manier van kiezen	voordeel van deze manier van kiezen	nadeel van deze manier van kiezen
uitstellend		je overweegt eerst alle opties grondig	je blijft onzeker over je keuze
	aanpassen	je bent zeker dat je niet alleen bent en dat er anderen voor hetzelfde zullen kiezen	
impulsief		je beslist snel	
	gevoel		misschien zijn er andere opties die je ook had kunnen doen
	verstandelijk	je hebt goed nagedacht over je beslissing	voor sommige keuzes zal je veel tijd nodig hebben doordat je veel nadenkt over je beslissing

3. Mindmap: kiezen

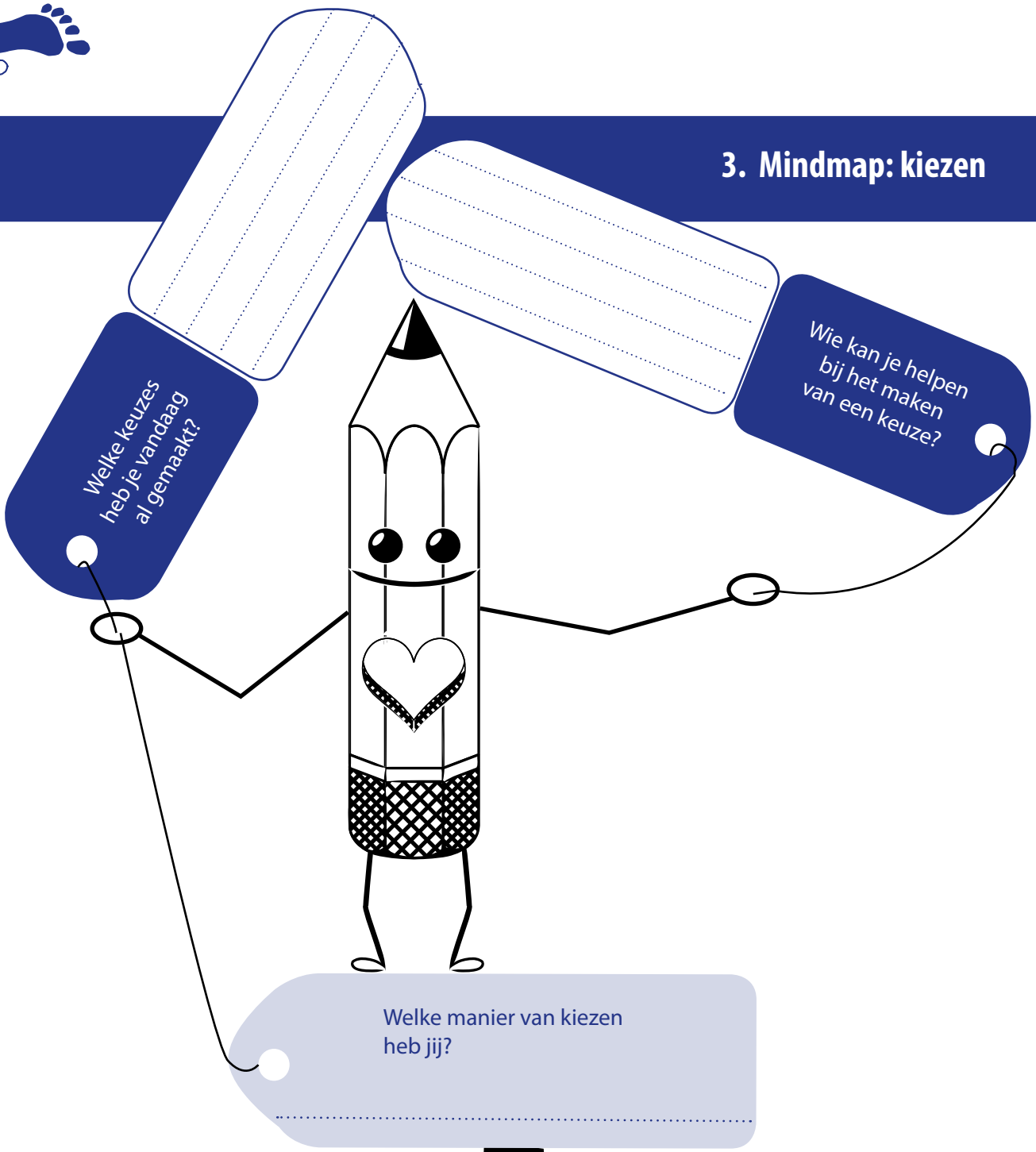

Wat zijn de nadelen van deze manier van kiezen?

.....

.....

Wat zijn de voordelen van deze manier van kiezen?

.....

.....

ik leer mezelf kennen 2

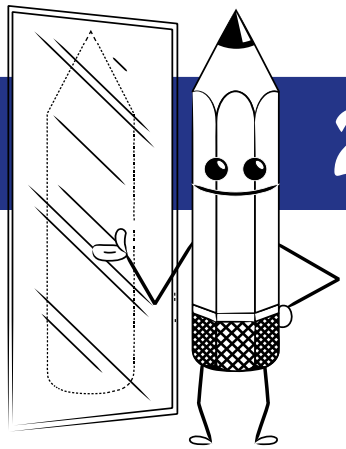

1. Wie ben ik?

1.1 Mijn foto

Plak hieronder een foto van jezelf of teken jezelf.

1.2 Mijn lichaam

ik ben ..... lang

ik weeg ..... kilogram

de kleur van mijn ogen is .....

de kleur van mijn haar is .....

mijn schoenmaat is .....

de vorm van mijn gezicht is .....

mijn huidskleur is .....

Heeft iedereen bij deze vragen hetzelfde ingevuld?

O ja
O neen

Dit wil zeggen dat iedereen ...

O hetzelfde is.
O verschillend is.

2. Mijn interesses

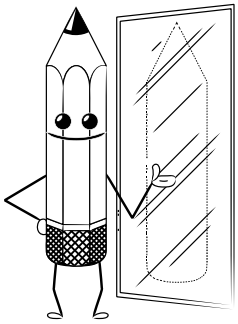

2.1 Mijn interesses in mijn vrije tijd

Zeg het niet met woorden, maar met beelden! Ga op zoek naar foto's of prenten van hobby's, activiteiten … die jij in je vrije tijd doet. Je mag ook zelf tekenen. Zoek minstens 4 prenten. Maak er op deze pagina een mooie collage van! Omcirkel de 3 belangrijkste interesses voor jou persoonlijk.
Wat vinden je klasgenoten ervan?

2.2 Interesses en voorkeuren op school

Niet alleen in je vrije tijd, maar ook op school zijn er leuke en minder leuke momenten. Welke vakken doe jij graag? Zijn er vakken die je minder interesseren? Opgelet! We kijken hier naar je interesse en niet naar wat je goed kan. Zo kan het zijn dat je het vak Frans zeer graag doet, maar toch niet zo'n goede punten haalt voor Frans.

Op Onderwijskiezer.be vind je de **I-Like-Basic**.
Een interessetest met foto's die je bij deze opdracht kan helpen.
De opstapper heeft ballonnen met de namen van de vakken in zijn hand.
Geef jij er wat kleur aan? kleurencode:

groen = vakken die je zeer graag doet
geel = vakken die je wel oké vindt
rood = vakken die je niet graag doet

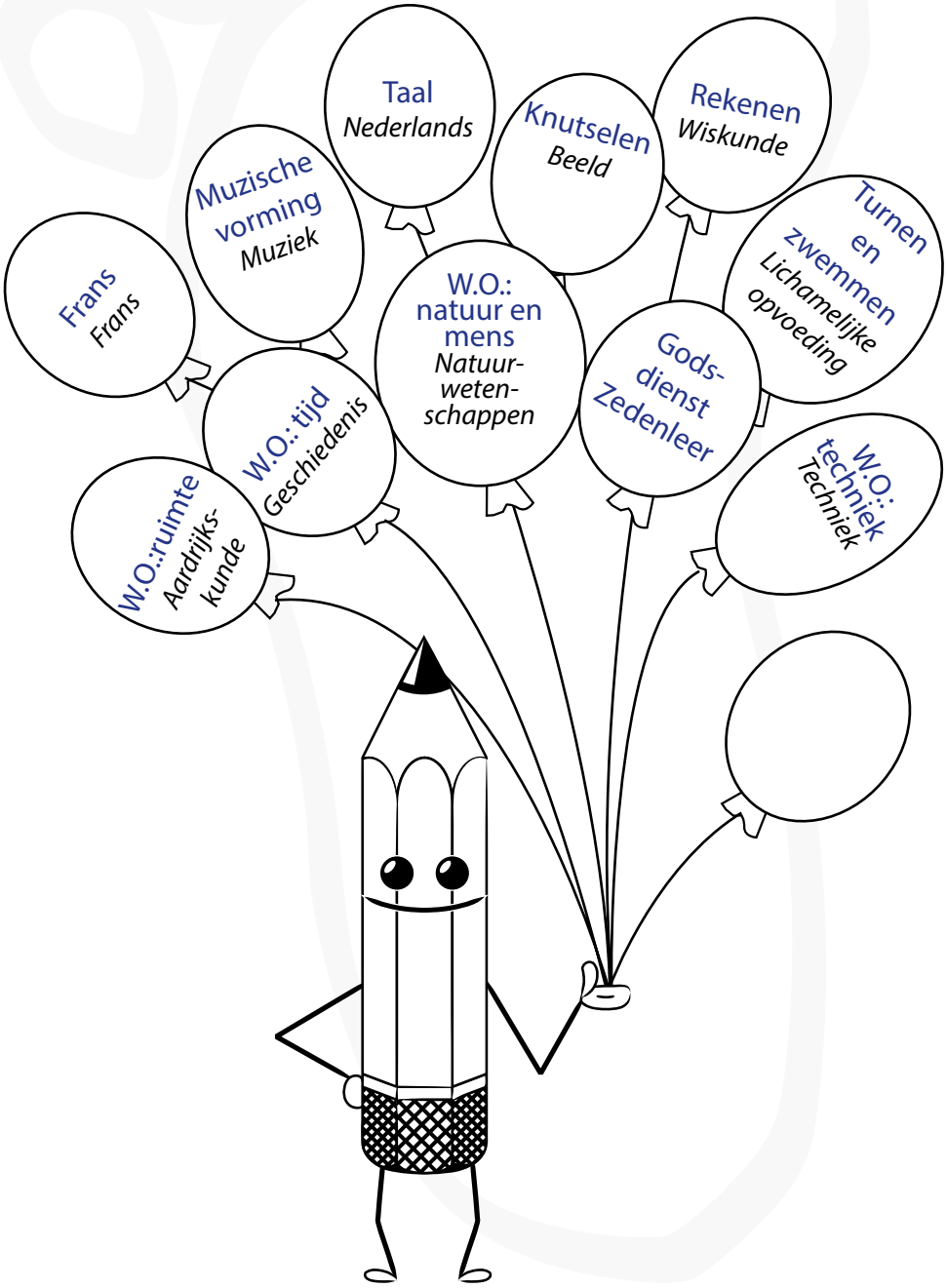

3. Mijn talenten

In de klas wordt er eerst een kleine talentenzoektocht georganiseerd. Los daarna de volgende vraagjes op. Welke talenten werden op jouw blad geschreven?

.....

.....

.....

Heb je nog talenten die niet op je blad stonden? Vul gerust aan.

.....

.....

4. Mijn vaardigheden op school

4.1 Wat zijn de resultaten van mijn schoolvakken?

Je prestaties op school zeggen iets over je talenten en vaardigheden. Duid in dit rooster aan hoe goed je in dit vak bent.

Als je er goed in bent, teken je ☺

Als je er gemiddeld in bent, teken je 😐

Als je er niet zo goed in bent, teken je ☹

Daarna vraag je aan je leerkracht om de resultaten van je rapport ernaast te schrijven

	leerling	resultaten rapport
Godsdienst of zedenleer		
Taal		
Frans		
Rekenen		
Wereldoriëntatie: natuur en mens		
Wereldoriëntatie: ruimte		
Wereldoriëntatie: tijd		
Wereldoriëntatie: techniek		
Muzische vorming: muziek		
Muzische vorming: beeld en media		
Turnen en zwemmen		

4.2 Leren gaat niet altijd vanzelf ...

Je weet nu welke schoolvakken jij goed kan en met welke vakken je het moeilijker hebt.
Voor sommige vakken zal je thuis minder moeten leren en voor andere zal je thuis veel moeten leren. Bij sommige kinderen gaat het leren heel vlot, bij anderen gaat het wat moeizamer. Sommige kinderen studeren graag, anderen studeren minder graag. Of het nu snel of traag gaat, iedereen moet thuis nog huiswerk maken en zijn lessen leren. Hier gaan we je studeervaardigheden onder de loep nemen.

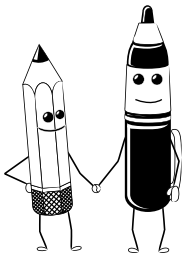

HUISWERK MET MIJN OUDERS

Beantwoord de volgende vragen samen met je ouders.

Hoe lang studeer jij gemiddeld voor school?
O minder dan 30 minuten
O tussen 30 minuten en 1 uur
O tussen 1 uur en 1 uur en een half
O meer dan 1 uur en een half

Ik heb de indruk dat ...
O ik heel hard moet werken voor school.
O ik hard moet werken voor school.
O ik gemiddeld moet werken voor school.
O ik weinig moet werken voor school.
O ik heel weinig moet werken voor school.

Heb je tot nu toe al problemen met de leerstof gehad in sommige leerjaren?
O nee
O ja

Zo ja welke problemen heb je?

.....

.....

Denken jij en je ouders dat deze problemen ook voor moeilijkheden in het secundair onderwijs zouden kunnen zorgen?

Zo ja, welke problemen?

.....

5. Hoe studeer ik?

Surf naar www.onderwijskiezer.be/istudy_basic en vul de vragenlijst in.

BASIC
I-Study

Onderwijskiezer.be
Voor jou gemaakt door je CLB!

Wat is je resultaat? ..... / 20

Was dit een goed resultaat? Prima!
Was dit een minder goed resultaat? Weet dan dat deze punten niet vaststaan: je kan eraan werken!

Wat zijn voor jou de belangrijkste zaken die je al goed doet?

1. .....

2. .....

3. .....

Wat zijn volgens jou je voornaamste werkpunten? Wat speelt jou het meeste parten bij het studeren?

1. .....

2. .....

3. .....

Praat over je resultaten met je ouders en je leerkracht.

6. Mijn gezondheid

Niet alleen je interesses en vaardigheden, maar ook je gezondheid speelt een rol bij het kiezen van bepaalde beroepen en studies.

Hieronder vind je een lijstje met gezondheidskenmerken. Schrijf bij elk beroep het kenmerk uit het lijstje dat het belangrijkst is voor dit beroep.

goede rug – evenwichtsgevoel – goede ogen – goede conditie – geen stofallergie

piloot .....

dakwerk(st)er .....

bakker .....

atleet .....

verpleger / verpleegster .....

Wanneer je nu kijkt naar jezelf en naar je eigen lichaam, zie je dan problemen voor bepaalde beroepen?

Ja, want ... Neen, want ...

.....

.....

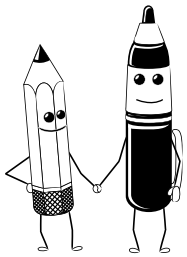

HUISWERK VOOR MIJN OUDERS

Heeft je kind bepaalde medische problemen waarmee rekening moet worden gehouden?

O JA O NEE

Zo ja, omschrijf de problemen.

.....

.....

7. Verslag van andere activiteiten

Het kan zijn dat je in de klas nog andere activiteiten gedaan hebt om jezelf beter te leren kennen. Hier kan je een verslagje schrijven over deze activiteiten of het eindresultaat inplakken.

Voornaam: .....

Naam: .....

Geboortedatum: .....

8. Mindmap: mijn cv

Mijn gezondheid

.....

.....

.....

Mijn interessetop

1. .....
2. .....
3. .....

Mijn talenten:

1. .....
2. .....
3. .....

School

Mijn lievelingsvakken:

1. .....
2. .....
3. .....

Vakken waar ik goed in ben:

1. .....
2. .....
3. .....

Ik heb de indruk dat ik heel hard/hard/gemiddeld weinig moet werken voor school. (omcirkel wat bij jou past)

ik verken de beroepenwereld 3

1. Droomberoepen

Voor we op zoek gaan naar verschillende beroepen en naar wat we hiervoor moeten studeren, gaan we even dromen.
Wat is op dit ogenblik jouw droomberoep?

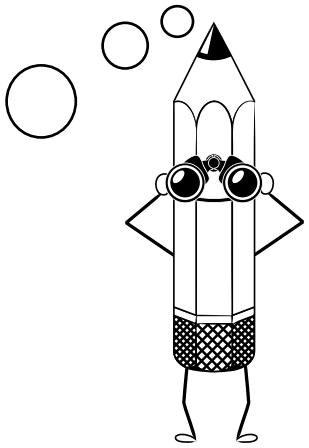

.....

Wat zijn de interessante aspecten van dit beroep? Omcirkel de kenmerken die bij dit beroep passen.

Uitdagend Afwisselend Rustig

Vaak contact met anderen Omgaan met kinderen

Veel techniek Vaak buitenkomen Veel geld verdienen

Administratief Actief

Met voeding werken Reizen

Ken je zelf nog andere interessante aspecten van het beroep?

.....

.....

Wat zijn de minder interessante aspecten van dit beroep? Omcirkel de kenmerken die bij dit beroep passen.

Vaak weg van huis Vaak alleen werken Weinig verdienen

Administratief Rustig Vaak samenwerken

Veel techniek Binnenzitten Actief

Weinig afwisseling Weinig met de handen werken Vaak vuil worden

Ken je zelf nog andere mindere interessante aspecten van het beroep?

.....

.....

Vaak is het zo dat droomberoepen wel leuk zijn, maar niet altijd even realistisch. Dit wil zeggen dat het niet altijd even gemakkelijk is om dit beroep uit te oefenen. Misschien omdat je er veel en lang voor moet studeren, misschien omdat er niet zo veel mensen dit beroep kunnen uitoefenen en het moeilijk is om er werk mee te vinden. Het kan ook zijn dat je voor dit beroep bepaalde talenten moet hebben …

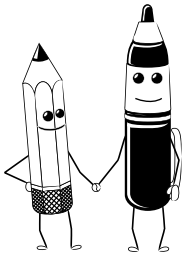

HUISWERK VOOR MIJN OUDERS

Wat was jullie droomberoep toen jullie 12 jaar waren?

OUDER 1

droomberoep: .....

huidig beroep: .....

Waarom heb je je droom wel/niet gerealiseerd?

.....

.....

OUDER 2

droomberoep: .....

huidig beroep: .....

Waarom heb je je droom wel/niet gerealiseerd?

.....

.....

2. Beroepen leren kennen

Om een aantal beroepen beter te leren kennen kan je een kijkje nemen op Onderwijskiezer.be. We gaan dit in de klas voor twee beroepen doen. Surf naar Onderwijskiezer.be en klik op beroepen en op beroepenfilms en vul nadien de volgende beroepenfiches in.

Nadien kan je op school of thuis nog eens naar andere filmpjes kijken van de beroepen die jou interesseren.

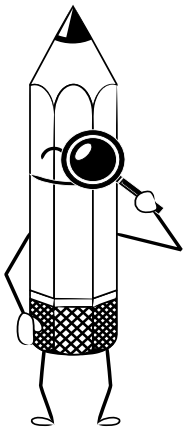

Eerste beroepenfilmpje:

BEROEP:

Benoem enkele taken van dit beroep	Gevaarlijk of ongezond? (houdt dit beroep risico's in?)

Voordelen? Wat zijn de voordelen van dit beroep?	Nadelen? Wat zijn de nadelen van dit beroep?

Tweede beroepenfilmpje :

BEROEP:

Benoem enkele taken van dit beroep	Gevaarlijk of ongezond? (houdt dit beroep risico's in?)

Voordelen? Wat zijn de voordelen van dit beroep?	Nadelen? Wat zijn de nadelen van dit beroep?

6. Mindmap: beroepen

Droomberoepen

Interessant aan dit beroep:

.....

Minder interessant aan dit beroep:

.....

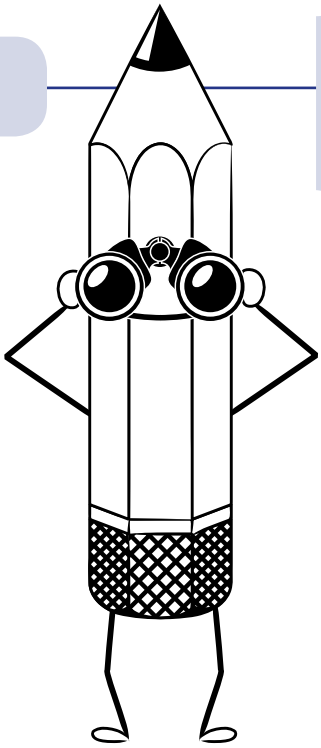

Als ik een beroep zou kiezen, zou ik rekening houden met ...

.....

.....

.....

.....

Er zijn verschillende soorten beroepen

Noem een beroep uit de zorgsector:

.....

Noem een beroep uit de voedingssector:

.....

Noem een beroep uit de bouwsector:

.....

4

ik leer het secundair onderwijs kennen 4

1. Wat na het lager onderwijs?

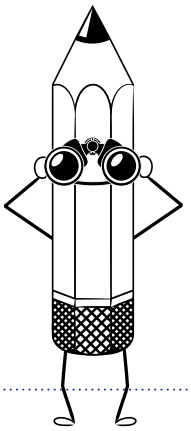

1.1 Algemeen

Je hebt nu al een hele weg afgelegd. Het kleuter- en het lager onderwijs heb je al achter de rug. Samen wordt dit het basisonderwijs genoemd en dat is het eerste luik van je schoolloopbaan.
Het secundair onderwijs is het tweede luik.

Secundair? Wat betekent dat nu weer? Weet jij het?

1.2 Structuur van het secundair onderwijs

Derde graad

	7e Leerjaar (Se-n-Se)		
6 5	Doorstroomgericht aso/tso/kso	Arbeidsmarkt- + Doorstroomgericht tso/kso	Arbeidsmarktgericht bso/dbso

↑

Tweede graad

4 3	Doorstroomgericht aso/tso/kso	Arbeidsmarkt- + Doorstroomgericht tso/kso	Arbeidsmarktgericht bso/dbso

↑

Eerste graad

2A	2e leerjaar A	2B	2e leerjaar B
1A	1e leerjaar A	1B	1e leerjaar B

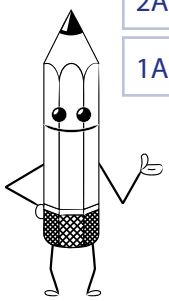

2. Het eerste leerjaar van het secundair onderwijs

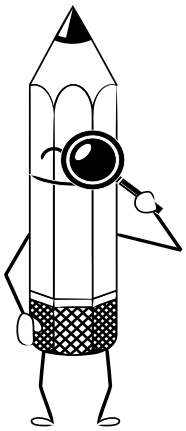

2.1 Algemeen

NIEUW in het secundair onderwijs:

O Elk vak door een andere leerkracht

O Verschillende lokalen voor verschillende vakken

O Meestal examens voor de kerst-, paas- en zomervakantie

O .....

O .....

Krijg je op het einde van de lagere school een getuigschrift basisonderwijs?

JA → dan start je in het **eerste leerjaar A**.

NEEN → dan start je in het **eerste leerjaar B**.

Maar wat is dat nu, een eerste leerjaar secundair?

In het eerste leerjaar van het secundair onderwijs krijg je vooral algemene vakken. Dit zijn vakken zoals wiskunde, Nederlands, Frans … Daarnaast zal je ook creatieve, sportieve en technische vakken krijgen.

Het eerste leerjaar secundair bestaat uit 2 delen: basisvorming en een keuzegedeelte (differentiatie). Met het keuzegedeelte bedoelen we dat er verschillende mogelijkheden zijn. Niet iedereen moet dezelfde vakken volgen.

Je leest er meer over op de volgende pagina.

Het eerste leerjaar A

Hier ligt de nadruk op theoretische vakken, maar deze kunnen aangevuld worden met meer technische vakken als je dat wil.

Basisvorming

Minstens 27 lesuren per week
Sommige vakken zoals geschiedenis of wetenschappen **zijn nieuw**.

Differentiatie

Minstens 5 uur per week extra tijd voor basisvorming en/of tijd om interesses in andere vakken te verkennen.

Het eerste leerjaar B

Hier wordt de leerstof van de lagere school herhaald en je krijgt les in kleine klasgroepen. De nadruk ligt meer op de praktijk dan op de theorie.

Basisvorming

Minstens 27 lesuren per week
De meeste vakken ken je. Je gaat dieper in op de leerstof uit de lagere school.

Differentiatie

Minstens 5 uur per week extra tijd voor de basisvorming en/of tijd om interesses in andere vakken te verkennen.

Opdracht

Zoek een lesrooster op de website van een school in de buurt.

Vergelijk met je klasgenoten die een ander lesrooster hebben.

Welke vakken zie je terugkomen?

.....

.....

Hebben ze evenveel lesuren? Voor welke vakken wel en welke niet? In totaal?

.....

.....

Welke andere vakken zijn er?

.....

.....

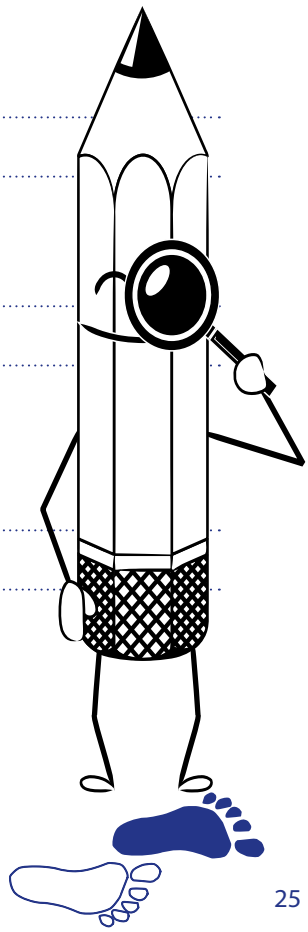

3. Het tweede leerjaar A en B van het secundair onderwijs

3.1 Na het eerste leerjaar A

Na het eerste leerjaar A kan je vrij kiezen tussen de basisopties van het tweede leerjaar A of B.
Let op: om in het tweede leerjaar een basisoptie Latijn of Grieks-Latijn te kunnen volgen, heb je best in het eerste leerjaar Latijn gevolgd.

3.2 Na het eerste leerjaar B

Nadat je het eerste leerjaar B hebt afgerond, kan je vrij kiezen tussen de basisopties van 2B.
De meeste leerlingen uit 1B zullen doorstromen naar 2B. Het is ook mogelijk om na 1B te starten in 1A.
Je kan zelfs na 1B starten in 2A. De school moet je hier wel toestemming voor geven.

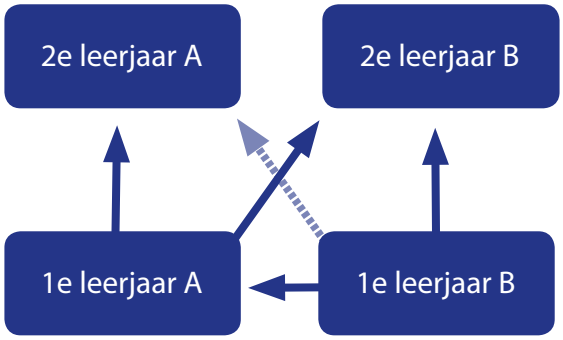

Welke weg zou jij willen volgen? Trek zelf de pijlen.

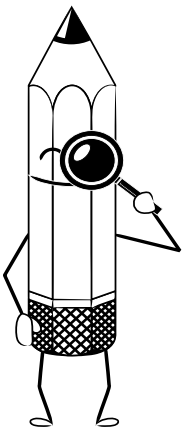

Het tweede leerjaar A

In het tweede leerjaar blijft de basisvorming belangrijk. Daarnaast kies je voor een basisoptie van 5 uur per week.

Basisvorming

Minstens 25 lesuren.
Vakken die voortbouwen op vakken uit het eerste leerjaar A.

Differentiatie

Minstens 2 extra lesuren die de school kan invullen.

Basisopties

Je kiest 1 basisoptie voor 5 lesuren.

- Ze dienen vooral om je interesses te onderzoeken.
- Let op: voor Latijn (of Grieks), moet je wel in het eerste jaar hiervoor gekozen hebben.

Het tweede leerjaar B

In het tweede leerjaar B blijft de basisvorming belangrijk. Daarnaast kies je voor 1 tot 3 basisopties voor een totaal aan 10 lesuren. Er is ook ruimte voor differentiatie.

Basisvorming

Minstens 20 lesuren.
Verder inoefenen van de basiskennis.

Differentiatie

Minstens 2 extra lesuren die de school kan invullen.

Basisopties

Je kiest 1 tot 3 basisopties voor een totaal aan 10 lesuren.

- Ze dienen vooral om je interesses te onderzoeken.

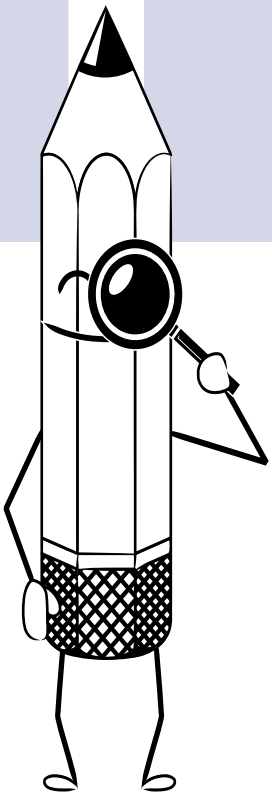

3.3 Basisopties.

In het tweede jaar kies je nog geen studierichting, maar wel een of meerdere basisopties. Voor 2A gaat dit over 1 basisoptie. Voor 2B kan je 1 tot 3 basisopties kiezen uit het aanbod van de school. De mogelijke basisopties staan vetgedrukt.

Scholen kunnen ook kiezen om de onderliggende 'pakketten' aan te bieden in plaats van de basisoptie. Deze staan onder de basisoptie.

Niet makkelijk hé!

Basisopties in 2e leerjaar A

Economie & organisatie

Freinetpedagogie

Klassieke talen

- Latijn
- Grieks-Latijn

Kunst & creatie

- Artistieke vorming
- Ballet
- Creatie en Vormgeving

Maatschappij & welzijn

Moderne talen & wetenschappen

Sport

Steinerpedagogie

STEM- technieken

- Mechanica-electriciteit
- Agro- en biotechnieken
- Bouw- en houttechnieken
- Grafische communicatie en media
- Maritieme technieken
- Textiel

STEM- wetenschappen

- Industriële wetenschappen
- Techniek-wetenschappen

Topsport

Voeding & horeca

Yeshiva

Basisopties in 2e leerjaar B

Economie & organisatie

Kunst & creatie

Maatschappij & welzijn

- Haar- en schoonheidszorg
- Mode
- Verzorging

Maatschappij & welzijn

Opstroomoptie

Sport

STEM- technieken

- Hout en Bouw
- Land- en tuinbouw
- Electriciteit
- Mechanica
- Zeevisserij en binnenvaart
- Textiel
- Schilderen en decoratie
- Printmedia

Voeding & horeca

- Bakkerij - Slagerij
- Restaurant en Keuken

Welke basisoptie of welk pakket lijkt jou het meest interessant?

.....

Over welke basisoptie of welk pakket wil je eerst nog wat meer te weten komen?

.....

4. De tweede en derde graad

Na het tweede leerjaar maak je opnieuw een keuze. Nu voor het derde jaar (1e leerjaar van de 2e graad). Om een studierichting te kiezen, moet je een aantal keuzes maken.

1. Je kiest een 'finaliteit' over waar je naartoe wil na het secundair onderwijs. Deze finaliteiten staan in de bovenste rij van de kader. Je hebt de keuze uit 3 finaliteiten:
   a. Doorstroom (naar het hoger onderwijs). Hierin zitten alle aso-richtingen en een deel van de tso- of kso-richtingen. Deze zijn bedoeld om verder te studeren na het 6e jaar.
   b. In de dubbele finaliteit zitten de tso- en kso-richtingen waarmee je na het 6e kan kiezen om verder te studeren of om te gaan werken.
   c. In de finaliteit arbeidsmarkt zitten onder andere de (d)bso-richtingen, waarna je na het 6e of 7e jaar kan gaan werken.
2. Daarna kan je uit de linkerkolom een domein van jouw voorkeur en naar jouw interesse. Let op, de aso studierichtingen zitten niet in een specifiek domein, maar gaan over de verschillende domeinen heen.
3. In de verschillende vakjes in het rooster zullen verschillende richtingen komen te staan. De uitleg hierover krijg je in het tweede jaar.

	DOORSTROOM		DUBBEL D/A	ARBEIDSMARKT		buso Beschermd arbeidsmilieu/ dagbesteding
	Domein-overschrijdend (aso)	Domein-gebonden (kso/tso)	(kso/tso)	(d)bso	buso OV3	
Economie en organisatie						
Kunst en creatie						
Land en tuinbouw						
Maatschappij en welzijn						
Sport						
STEM						
Taal en cultuur						
Voeding en horeca						

5. Onderwijskiezer vertelt je meer

Nog niet alle info is beschikbaar op dit ogenblik. Zodra dat wel zo is, vind je de info op www.onderwijskiezer.be.

Onderwijskiezer.be

Voor jou gemaakt door je CLB!

6. Mindmap: secundair onderwijs

Het eerste leerjaar

1A

1B

Na het eerste leerjaar A, kan je naar

.....

.....

Het secundair onderwijs

Na het eerste leerjaar B, kan je naar

.....

.....

3 finaliteiten in de tweede en derde graad

.....

.....

.....

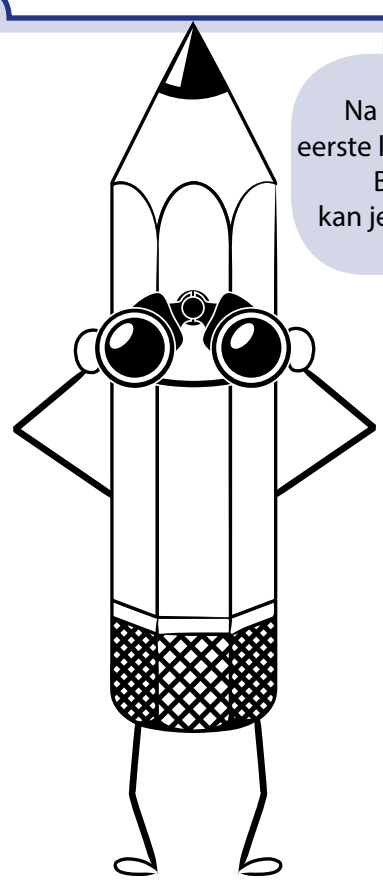

Hoeveel domeinen zijn er in de tweede en derde graad?

.....

ik maak een keuze 5

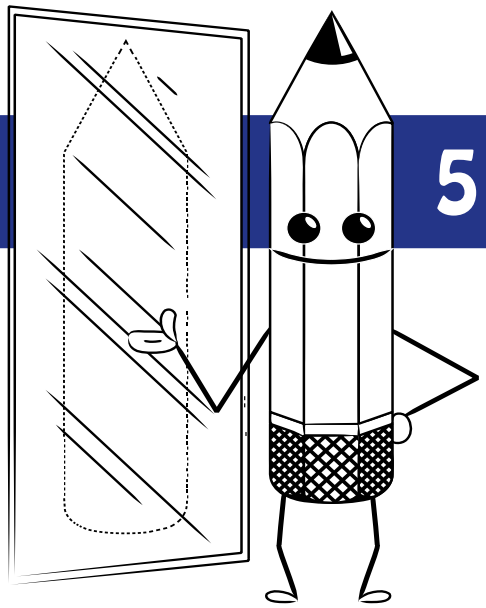

1. Op stap naar een keuze

Nu weet je al heel wat over jezelf, over beroepen en over het secundair onderwijs. Het is de bedoeling dat je nu gaat nadenken over jouw keuze. Hiervoor herhalen we eerst nog een aantal zaken. Je kan die informatie terugvinden in de verschillende mindmaps.

Op welke manier kies jij voor een studierichting?

uitstellend - emotioneel - logisch - volgzaam - impulsief

Wie kan jou helpen bij het maken van een school- en studiekeuze?

.....

.....

.....

Welke **hobby's** heb je?

.....

.....

.....

Welke **schoolvakken** doe je **graag**?

.....

.....

.....

Heb je al een idee welk beroep je later graag zou doen?

O **nee**

O **ja, ik droom van:**

O .....

O .....

.....

2. Ik kies

2.1 Het aanbod

1. Je weet dat je in het eerste jaar naast de basisvorming voor iedereen ook een keuze mag maken voor 5 lesuren (differentiatie). Wat wil je tijdens deze lesuren graag bijleren?

.....

.....

.....

2. Waarschijnlijk ken je al een aantal secundaire scholen in je buurt.
   Welke kunnen jullie in de klas al opnoemen?

.....

.....

.....

3. Ook in het tweede jaar mag je naast de basisvorming een keuze maken voor een of meerdere basisopties (zie p.28). Elke school zal een aantal basisiopties aanbieden.
   Kan je op de websites van de scholen jouw keuze basisopties al terugvinden in het tweede jaar?
   Welke scholen in de buurt bieden de basisoptie aan die jij kiest?

.....

.....

.....

4. In welke school wil je starten?

.....

.....

.....

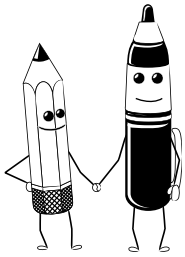

HUISWERK MET MIJN OUDERS

Bespreek samen met je ouders naar welke school je zal gaan. Jullie kunnen een kijkje nemen op de website van de school !

3. Ik controleer mezelf

Nadat je het onderdeeltje Ik kies hebt ingevuld, kijk je best nog eens naar de vragen uit het eerste onderdeeltje Op stap naar een keuze. Naast elke vraag staat een verkeerslicht. Kleur het licht groen als het antwoord op de vraag goed aansluit bij je keuze, anders kleur je het licht niet in.

Een voorbeeldje:

Als je kiest voor kunstvakken en je hebt tekenen bij je hobby's staan, kleur je het verkeerslicht op pagina 31 groen.

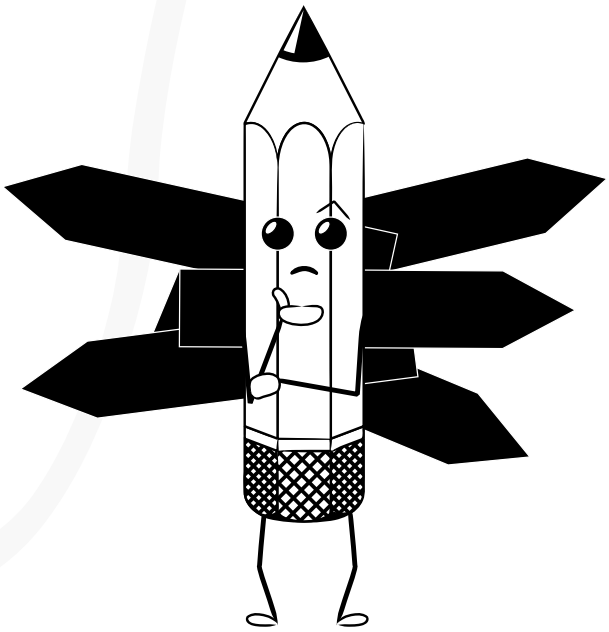

4. Mindmap: kiezen

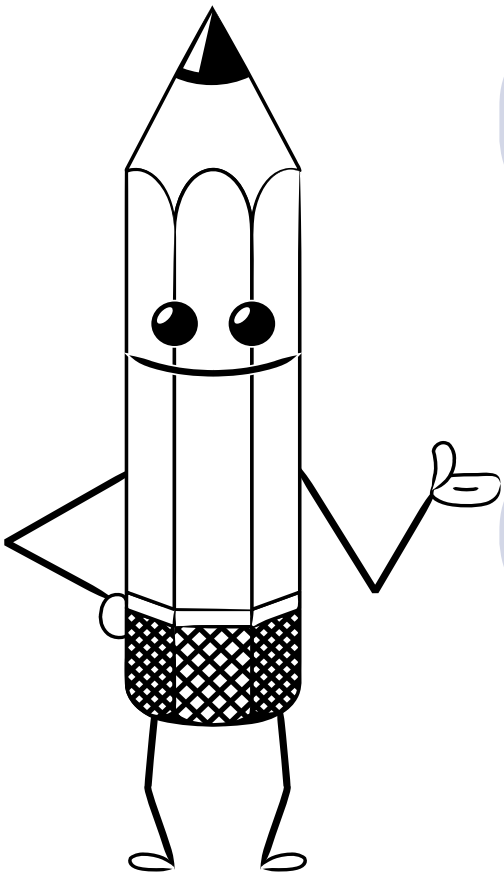

Mijn keuze

Wie kan mij helpen bij mijn studiekeuze?

Volgend jaar start ik in ...
(kleur het vakje in)

1A

1 B

Wat wil ik bijleren?
(differentiatie)

Ik zou het liefst naar deze school gaan:

ik ben zeker van mijn keuze 6

1. De school praktisch

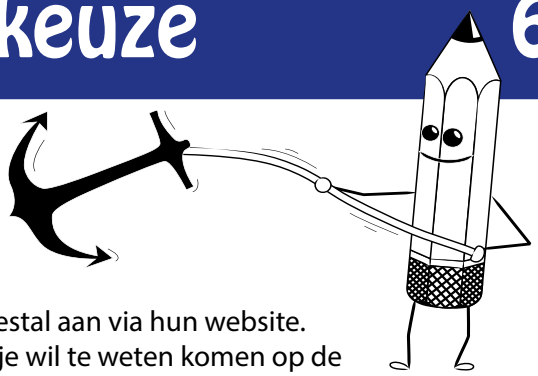

1.2 Praktische weetjes over de school

De meeste scholen organiseren een infodag. Die kondigen ze meestal aan via hun website. Het is interessant om op voorhand al eens na te denken over wat je wil te weten komen op de infodag. Hieronder zie je een aantal voorbeelden van vragen over praktische weetjes die je kan stellen. Bedenk zelf nog een aantal vragen waarop jij graag een antwoord zou krijgen.

Kan ik ‘ s middags een warme maaltijd eten?

Kan ik tijdens de middagpauze sportactiviteiten doen?

Hoeveel leerlingen telt de school?

Zijn er schoolreizen en klasuitstappen?

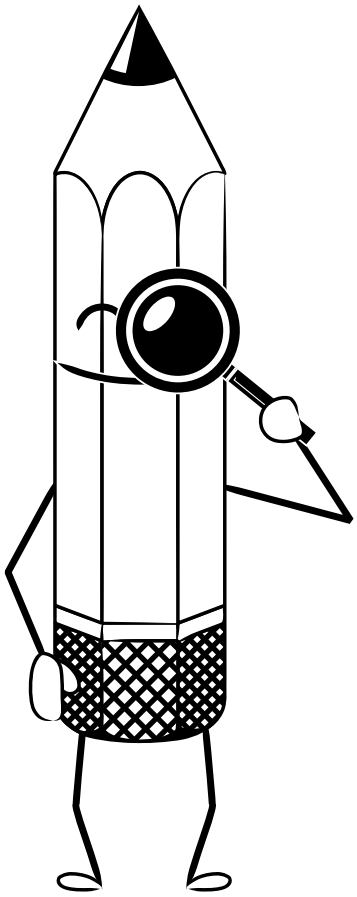

Is er plaats waar ik mijn schoolgerief veilig kan achterlaten?

1.3 De verplaatsing

Hoe zal je volgend jaar naar school gaan?

- Trek een groene pijl van de Opstapper naar de manier waarop jij volgend jaar naar school zou willen gaan.
- Trek een rode pijl van de Opstapper naar de manier waarop jij volgend jaar waarschijnlijk naar school zal gaan.
- Komen deze pijlen overeen?
  O ja
  O n een

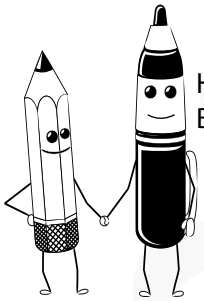

HUISWERK VOOR DE OUDERS:
Bespreek deze 2 pijlen samen met je ouders

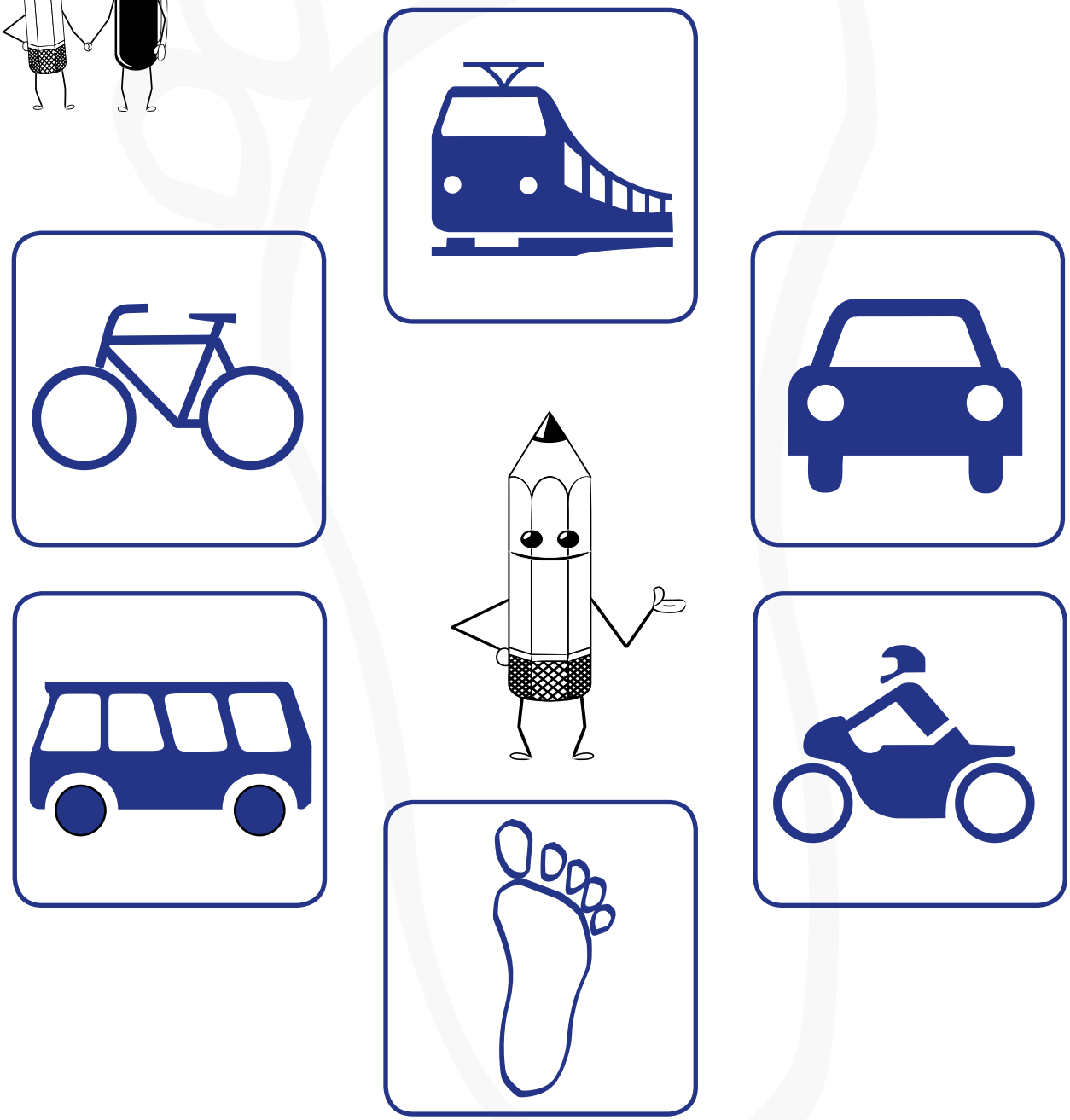

2. Hoe word ik zeker van mijn studiekeuze?

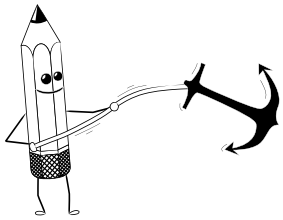

2.1 De infodag

Op de infodag kan je informatie verzamelen over de school. Om na te gaan of je wel de juiste studierichting gekozen hebt, kan je op de infodag ook een aantal vragen stellen over jouw studiekeuze. Er zullen leerkrachten aanwezig zijn die lesgeven in het eerste leerjaar A en het eerste leerjaar B. Hieronder staan een aantal voorbeeldvragen.
Bedenk ook zelf nog een aantal vragen die je zou willen stellen.

Welke basisopties in het tweede leerjaar zijn er mogelijk in deze school??	
Welke vakken worden gegeven in de basisopties die ik verkies?	
Organiseert de school een klasuur of een titularisuur?	
Worden er in het vak Techniek ook proefjes gedaan?	
Welke lesuren zijn differentiatie in het eerste jaar dat ik zal volgen?	
?	

2.2 Andere activiteiten

Als je nog niet zeker bent van je studiekeuze, dan kan je nog de volgende extra activiteiten doen:
Als je deze activiteit hebt gedaan, mag je het zonnetje inkleuren.

Op Onderwijskiezer kijken wat jou interesseert.

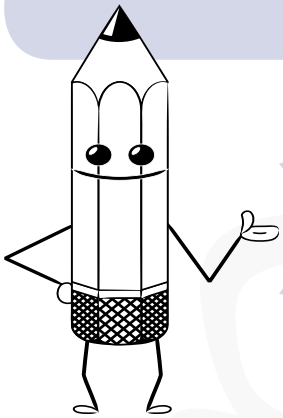

Onderwijs-
kiezer

Met een leerling praten die vorig jaar de overstap gemaakt heeft.

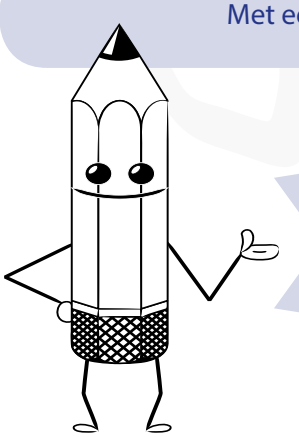

Leerling

Boeken inkijken van het secundair onderwijs.

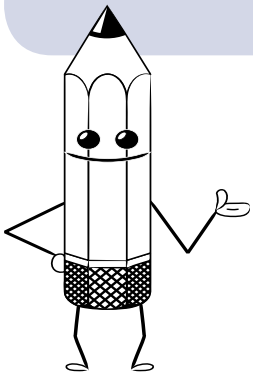

Boeken

Praat erover met je leerkracht, leerlingbegeleider, CLB-medewerker, ... van je school.

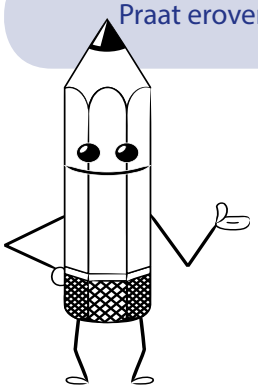

School

3. Mindmap: ben ik zeker van mijn studiekeuze?

Zekerheid over mijn studiekeuze

Welke school kies ik?
school:

Gemeente:

Hoe ga ik volgend jaar naar school?

Wat ben ik te weten gekomen op de infodag?
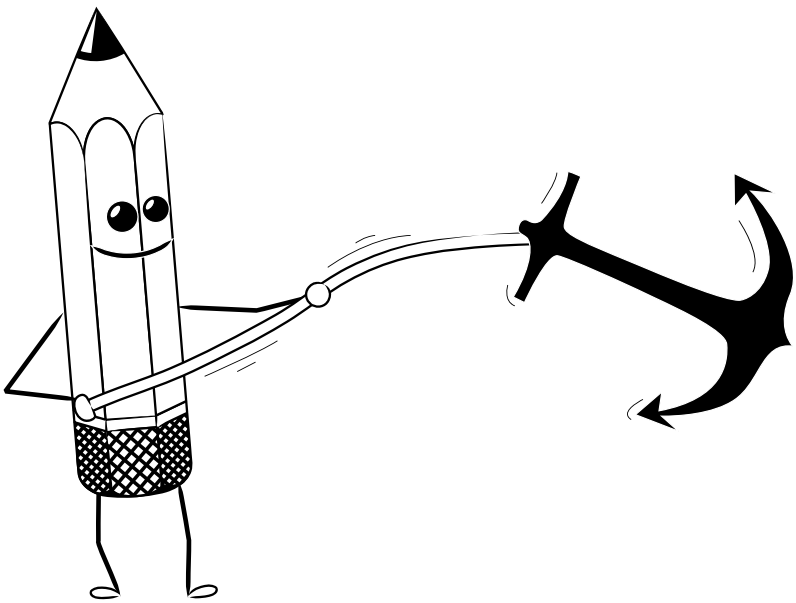
Andere activiteiten die ik nog heb gedaan: